

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII
Autoritate de stat autonomă

București, Piața Valter Mărăcineanu nr. 1-3, et. 2, tel/fax. +40-21-3126578, e-mail: support@cncd.org.ro

Operator de date cu caracter personal nr. 11375

HOTĂRÂREA nr. 225
din 24.04.2013

Dosar nr: 131/2013

Petiția nr: 987/18.02.2013

Petent: G K

Reclamat: Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale — Comisia pentru Atestarea Calității de Beneficiar al Indemnizației pentru Activitatea de Liber-Profesionist

Obiect: neacordarea indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist, pe criteriul apartenenței etnice.

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1.1.1. G K

I. 2. Numele și sediul reclamatului

1.2.1. Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale — Comisia pentru Atestarea Calității de Beneficiar al Indemnizației pentru Activitatea de Liber-Profesionist

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

2.1. Petentul consideră discriminatoriu refuzul acordării indemnizației pentru activitatea de liber-profesionist, pe criteriul apartenenței etnice.

III. Citarea părților

3.1. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, cu modificările și completările ulterioare, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

3.2. Părțile au fost citate pentru data de 02.04.2013 (filele 3-4 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare C.N.C.D.).

3.3. La audierile din data de 02.04.2013 s-a prezentat petentul.

IV. Susținerile părților

4.1. Susținerile petentului

4.1.1. Petentul, prin petiția înregistrată la C.N.C.D. cu **nr. 987/18.02.2013** (filele 1-4 din dosar), arată că a lucrat în calitate de liber profesionist în România, are carte de identitate, însă nu beneficiază de indemnizația pentru activitatea de liber-profesionist conform **Legii nr. 109/2005**, întrucât, ca și apartenență etnică este grec. Depune înscrișuri la dosar (filele 5-34 din dosar).

4.1.2. Petentul, prin punctul de vedere înregistrat la C.N.C.D. cu **nr. 2358/02.04.2013** arată că și ca apatrid ar fi trebuit să beneficieze de prevederile **Legii nr. 109/2005**, conform **Convenției privind statutul apatrizilor** (1954).

4.2. Susținerile reclamatului

Reclamatul a depus la dosar **Adresa nr. 8984/RG/26/01.04.2013**, înregistrată la CNCD cu **nr. 2328/01.04.2013** (filele 37-38 din dosar), în care arată că Legea nr. 109/2005 se referă la cetățeni români, ori petentul, în perioada în care a fost liber profesionist, nu a avut această calitate, fiind persoană fără cetățenie căruia i s-a aprobat stabilirea domiciliului în România la data de 26.09.1992. Indemnizația acordată artiștilor liber-profesioniști se situează în afara prestațiilor sociale de natură contributivă pe care statul român ar fi avut obligația să le acorde în baza instrumentelor juridice internaționale aplicabile apatrizilor sau cetățenilor altor state.

V. Motivele de fapt și de drept

5.1. Colegiul director constată că reclamatul nu primește indemnizația pentru activitatea de liber-profesionist, întrucât în perioada în care a prestat această activitate nu a fost cetățean al României. Această situație rezultă din prevederile **Legii nr. 109/2005**.

5.2. **O.G. nr. 137/2000** la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în*

domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

5.3. Astfel se poate considera discriminare

- o diferențiere
- bazată pe un criteriu
- care atinge un drept.

5.4. Colegiul director, analizând petiția, constată că petentul se consideră discriminat pe criteriul apartenenței etnice. Reclamatul a probat că diferențierea nu are la bază apartenența etnică ci faptul că reclamatul nu a fost cetățean al României în timp ce era liber-profesionist.

5.5. În consecință, reclamatul a respectat prevederile legale, ceea ce nu poate fi considerată ca fiind discriminare.

5.6. Colegiul director nu poate analiza dacă legea în domeniu are sau nu un caracter discriminatoriu, având în vedere **Decizia nr. 997 din 7 octombrie 2008** a Curții Constituționale, care stabilește următoarele:

„Examinând excepția de neconstituționalitate, Curtea constată că, în esență, critica autorului excepției pune în discuție constituționalitatea atribuțiilor jurisdicționale ale Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, care, potrivit art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, poate să dispună «înlăturarea consecințelor faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării», în măsura în care situațiile discriminatorii izvorăsc din conținutul unor acte normative.

Față de acestea, Curtea apreciază că o analiză corectă a textului de lege criticat impune interpretarea acestuia în ansamblul reglementării din care face parte, mai precis al Secțiunii VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, care reglementează rolul, atribuțiile și organizarea Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării.

Astfel, Curtea observă că potrivit dispozițiilor art.16 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării îndeplinește rolul de «garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării», iar potrivit dispozițiilor art.18 din același act normativ, «este responsabil cu aplicarea și controlul respectării prevederilor prezentei legi în domeniul său de activitate, precum și în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative care contravin principiului nediscriminării.» Mai departe, art.19 alin.(1) lit.c), precum și art.20, în ansamblu, reglementează rolul jurisdicțional al Consiliului, care are ca finalitate, așa cum s-a arătat, «înlăturarea faptelor discriminatorii și restabilirea situației anterioare discriminării.» În sfârșit, nu trebuie omis nici faptul că art.2 alin.(3) din aceeași ordonanță prevede că sunt discriminatorii «prevederile, criteriile sau practicile aparent neutre care dezavantajează anumite persoane [...]».

Deși autorul excepției apreciază ca fiind un «nonsens» interpretarea dispozițiilor art.20 alin. (3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 în sensul aplicabilității lor și cu privire la situațiile discriminatorii ce izvorăsc din conținutul actelor normative, Curtea observă totuși că dispozițiile de lege mai sus enunțate au constituit în realitate temeiul mai multor hotărâri prin care Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a constatat, în cadrul activității sale

jurisdicționale, caracterul discriminatoriu al unor prevederi legale. Dovadă a acestui fapt stă și introducerea, prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr.75/2008, a alin. (3) la art.19 din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, prin care s-a scos din competența Consiliului soluționarea sesizărilor având ca obiect măsurile legislative în contextul stabilirii politicii de salarizare a personalului din sistemul bugetar, măsură legislativă dictată tocmai ca urmare a efectelor generate de hotărârile emise de această instituție.

În această ordine de idei, Curtea constată că, în vederea îndeplinirii rolului său de garant al respectării și aplicării principiului nediscriminării, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării este chemat să vegheze, printre altele, inclusiv asupra modului în care este respectat acest principiu în conținutul actelor normative. În acest sens, acest organ poate constata existența unor prevederi de lege discriminatorii și își poate exprima opinia în ceea ce privește armonizarea dispozițiilor din cuprinsul actelor normative sau administrative cu principiul nediscriminării. Ceea ce aici interesează sunt efectele pe care le produc aceste opinii. Astfel, dacă s-ar admite că, pe calea controlului jurisdicțional întemeiat pe art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării poate să constate existența unor situații discriminatorii ce își au izvorul direct în conținutul unor norme legale, hotărârea Consiliului ar putea avea ca efect încetarea aplicabilității acestor dispoziții și chiar aplicarea prin analogie a unor alte texte de lege, care nu se referă la persoana sau grupul social discriminate. Într-o atare împrejurare, se pune în discuție legitimitatea acestui organ de a interfera în competențele legislativului, prin înlăturarea aplicabilității unor acte normative și instituirea aplicabilității altora, dar și în competențele Curții Constituționale, care îndeplinește rolul de legislator negativ atunci când constată lipsa de conformitate dintre prevederile unei legi sau ordonanțe și dispozițiile constituționale, sub aspectul art.16 referitor la principiul nediscriminării.

Deși în lumina dispozițiilor constituționale o asemenea interpretare nu ar putea fi acceptată, rolul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării putând fi rezumat mai degrabă la posibilitatea de a constata existența unor discriminări în conținutul unor acte normative și la formularea de recomandări sau sesizarea autorităților competente pentru a modifica respectivele texte de lege, se observă totuși, așa cum s-a reținut și mai sus, că, în practică, art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 a generat efecte neconstituționale, prin care s-a încălcat principiul separației în stat, la aceasta contribuind chiar formularea echivocă a dispozițiilor cuprinse în Secțiunea VI din Ordonanța Guvernului nr.137/2000.

Pentru aceste motive, Curtea constată că prevederile art.20 alin.(3) din Ordonanța Guvernului nr.137/2000 sunt neconstituționale în măsura în care sunt interpretate în sensul că acordă Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării competența ca, în cadrul activității sale jurisdicționale, să anuleze textul unor acte normative cu caracter discriminatoriu și chiar să substituie acest text cu dispoziții cuprinse în alte acte normative.”

5.7. Conform opiniei reclamatului, indemnizația acordată artiștilor liber-profesioniști se situează în afara prestațiilor sociale de natură contributivă pe

care statul român ar fi avut obligația să le acorde în baza instrumentelor juridice internaționale aplicabile apatrizilor sau cetățenilor altor state. Petentul susține că această poziție este în contradicție cu prevederile **Convenției privind statutul apatrizilor** (1954).

5.8. Astfel problema devine una de interpretarea legii, însă modalitatea de interpretare și aplicare a legii este atributul suveran al instanțelor de judecată în opera de înfăptuire a justiției, controlul acestei interpretări realizându-se prin exercitarea căilor de atac, astfel C.N.C.D. nu poate analiza, printr-o hotărâre, acest aspect.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Faptele prezentate în petiție nu reprezintă discriminare conform art. 20 alin. 1 al **O.G. nr. 137/2000**;
2. Clasarea dosarului;
5. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BERTZI TEODORA – Membru

CAZACU IOANA LIANA – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

STANCIU CLAUDIA SORINA – Membru

VASILE ALEXANDRU VASILE – Membru

Data redactării: 25.04.2013

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. nr 137/2000** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.

Red.: H I